

Patientanvisning: Shigella – information för den som blivit sjuk

Du har konstaterats ha en tarminfektion orsakad av shigellabakterien och tarminfektionen klassas som en allmänfarlig smittsam sjukdom. Undersökning, behandling och läkemedel som ordinerats för behandling av sjukdomen är avgiftsfria.

Hur smittar shigella?

För shigellasmitta räcker det med en mycket liten mängd bakterier och därför sprids sjukdomen lätt via händerna från en person till en annan. Man kan också få smitta via munnen från kontaminerade livsmedel, dricks- eller badvatten samt sexuella kontakter. Bland personer som bor i samma hushåll är smittorisken hög.

Symtom

Inkubationstiden för sjukdomen är 1–7 dygn. Symptomen är diarré (kan även vara blodig), feber, illamående, uppkastning och magsmärtor. Sjukdomen läker av sig själv inom knappt en vecka. Personen bär dock på shigellabakterien i avföringen till och med i 4–6 veckor.

Konstaterande och behandling av sjukdomen

Shigellabakterien konstateras från ett avföringsprov (F-BaktVIP). Behovet av antibiotikabehandling bedöms utifrån symptomen och bakomliggande sjukdomar. Diarré till följd av shigella kräver i allmänhet inte sjukhusvård.

Förebygga spridning av smitta

- Tvätta händerna med vatten och tvål (flytande tvål), i synnerhet efter toalettbesök och blöjbyte samt före måltider. Torka händerna i din egen handduk eller i en engångshandduk. Om du inte kan tvätta händerna, använd handdesinfektionsmedel med alkohol.
- Om de personer som bor i samma hushåll har tillgång till flera toaletter, rekommenderas de personer som uppvisar symptom använda endast en och samma toalett. Sätt blöjorna från ett sjukt barn i blöjaldern i en separat plastpåse innan den förs till sophinken, sorj för god handhygien.
- Tillred inte mat åt andra personer. Diskakärl, tvätta toalettutrymmen och kläder hemma normalt. Smutstvätt med avföringsfläckar ska tvättas i minst 60 grader.
- Undvik sexuella kontakter om du har symptom och i minst sju dygn efter att symptomen har upphört (eller tills uppföljningsproven är negativa). Eftersom shigella kan finnas i avföringen i flera veckor, rekommenderas användning av kondom eller undvikande av sexuella kontakter under denna tid.

Åtgärder för den som blivit sjuk och närkontakter

- Barn som uppvisar symptom på magsjuka får inte föras till dagvård (småbarnspedagogiken). Ett barn som insjuknat i shigellainfektion kan återgå till dagvård efter att man genom uppföljningsprov säkerställt att barnet tillfrisknat från sjukdomen. Valfärdsområdets enhet för smittsamma sjukdomar ger anvisningar om uppföljningsprov.
- Om den person som blivit sjuk utför riskarbete (som till exempel livsmedelsarbete, vårdarbete bland äldre eller nyfödda) ger valfärdsområdets enhet för smittsamma sjukdomar anvisningar om uppföljningsprov och återgång till arbetet eller omorganisering av arbetsuppgiften.
- I allmänhet rekommenderas personer med magsjuka stanna hemma från skolan eller närarbete (inte riskarbete) tills dess minst 48 timmar har gått från att symptomen upphörde. Inga uppföljningsprov behövs.
- Ett avföringsprov tas av närkontakter till den som är sjuk om de har symptom som passar in på shigellainfektion. Utifrån en riskbedömning kan även symptomfria närkontakter undersökas.

Mer information

- www.thl.fi Shigella